

Uppfattningen av det gemensamma laget

En undersökning av rapporteringen i sydkoreansk press om det gemensamma damishockeylaget i vinter-OS 2018

Abstract

Arbetets syfte är att undersöka hur sydkoreansk media rapporterade om det gemensamma nord-sydkoreanska damishockeylaget som deltog i vinter-OS i Pyongchang OS 2018. Studien baseras på artiklar från tre av de största tidningarna i Sydkorea, med skild politisk bakgrund under perioden januari-mars 2018. Innan det sammanfattas också relationerna mellan länderna i fråga och deras gemensamma sporthistoria för att ge ett tydligt perspektiv på bakgrunden till händelserna och rapporteringen.

Uppsatsen visar hur tidningarna inte skrev överväldigande positivt eller negativt. Istället var rapporteringen likartad innan OS men sedan splittrades rapporteringen över de politiska blocken. De undersökta politiska mitten och vänster tidningarna blev mer positiva närmre spelens slut, till skillnad från den undersökta konservativa tidningen som var fortsatt kritisk.

Nyckelord: Vinter-OS Pyongchang 2018, gemensamt lag, sydkoreansk press

Innehåll

Abstract	2
1. Introduktion	4
Syfte	4
Källor och metod	4
Disposition	5
Koreanska namn	5
2. Idrottsutbyte mellan Nord- och Sydkorea	6
Nord- och Sydkoreas relationer	6
Gemensam sporthistoria	9
3. Nord- och Sydkoreas gemensamma damishockeylag	11
4. Tidningarnas reportage	13
Chosun Ilbo - Konservativ	13
Hankyoreh - Vänster	15
Hankook Ilbo - Politisk Mitt	18
5. Analys	20
Slutsatser	21
Bibliografi	23

1. Introduktion

Inom Olympiska sammanhang var före Pyongchang OS 2018 det senaste samarbetet mellan Nord- och Sydkorea vinter-OS i Turin 2006. Gemensamt intåg och utmarsch hölls under invignings- och avslutningsceremonierna, vilket var i slutet på en period av närmare relationer mellan länderna. Samarbetet under Pyongchang OS var alltså det första OS-samarbetet på 12 år. Dessutom deltog länderna med ett gemensamt lag. Endast två gånger tidigare har länderna bildat gemensamma lag, för 27 år sedan (1991).

Stora sportevenemang som de Olympiska spelen har använts i syfte att visa en positiv bild av värdnationen i historien och därför verkade det inte som något underligt eller extraordinärt när beskedet först kom. Då många negativa synpunkter togs upp och jag själv endast sett laget som ett politiskt utspel utan större påverkan på spelen skapades ett intresse för hur laget hade speglats i Sydkoreansk media. Fanns det splittrade åsikter eller var de flesta för, alternativt emot? Fanns det en tydlig politisk splittring mellan den traditionella högern och vänstern?

Syfte

Uppsatsens syfte är att undersöka hur det gemensamma nord- sydkoreanska damishockeylaget som deltog i Olympiska spelen i Pyongchang 2018 framställdes i sydkoreanska medier. Då det finns många mediaformer i dagens samhälle har jag valt att undersöka några av de största tidningarna i Sydkorea. Avsikten är att ge läsaren en bredare förståelse för hur Moon Jae-in-administrationens samarbete med Kim Jong-un och Nordkorea via det gemensamma laget uppfattades av det sydkoreanska folket. De frågor som jag undersöker är:

- Var reportagen övervägande positiva, övervägande negativa eller blandade?
- Var reportagen i sydkoreansk media lika över de politiska blocken?
- Skilde sig reportagen innan, under och efter spelen?

Källor och metod

För att besvara frågeställningarna undersöktes några av de största tidningarna i Sydkorea med varierande politisk bakgrund via tidningarnas hemsidor. Tidsperioden som undersöks är januari och februari 2018, i syfte att inkludera när Nordkorea meddelade deras deltagande i de Olympiska spelen och spelens slut. Tidningarna som användes var följande:

- Chosun Ilbo
- Hankyoreh
- Hankook Ilbo

Chosun Ilbo är ideologiskt konservativ, till den politiska högern, Hankook Ilbo beskrivs inte tillhöra den politiska höger eller vänstern utan är en politiskt mittenlagd tidning och den sista Hankyoreh står till vänster inom politiken i Sydkorea. Urvalet avses belysa skilda politiska uppfattningar i syfte att besvara frågeställningarna.

De artiklar som valts ut har alla innehållit löptext, det vill säga inte bara foton eller resultat, vilket annars är mycket vanligt i idrottsreportage. För att ge en mer övergripande bild av rapporteringen har varierande artiklar och flera artiklar om samma händelser använts, förutsatt att det fanns flera. Det var en stor skillnad i mängden tillgängliga artiklar mellan tidningarna (mer om det i kapitlet Analys).

Översättningar av citat från artiklar (koreanska till svenska eller engelska till svenska) har gjorts av mig.

Som huvudkälla till avsnittet om Nord- och Sydkoreas relationer har en uppsats av professor Gabriel Jonsson använts. Detta för att arbetet är baserat på många olika källor och informationen som använts inte är åsikter utan fakta om händelser.

Disposition

Uppsatsen börjar med ett historieavsnitt vilket illustrerar hur de historiska relationerna mellan Nord- och Sydkorea utvecklats. Det följs av en passage om vilka sportsliga samarbeten som förekommit tidigare. Därefter går uppsatsen igenom händelseförloppet kring det gemensamma laget från att laget bildades till att de nordkoreanska spelarna återvände till Nordkorea. Efter det summeras vad varje tidning som undersökts skrivit om laget och kringliggande händelser, exempelvis protesterna inför uppvärmningsmatchen. Det följs av analys om hur tidningarna beskrev laget och slutsatser baserat på frågeställningarna.

Koreanska namn

Namnen på de tidningar som använts som källor har i löptexten skrivits enligt hur tidningarna själva skriver namnen på deras respektive engelska hemsidor, medan de i bibliografin är transkriberade enligt McCune Reischauer-systemet. Även andra koreanska källor har transkriberats enligt McCune Reischauer. I de fall där artiklar på engelska använts och författarnas namn inte skrivits enligt McCune Reischauer har namnen angivits som de skrevs i artikeln. Namn på sydkoreanska presidenter, nordkoreanska ledare har angivits enligt konventionell praxis.

2. Idrottsutbyte mellan Nord- och Sydkorea

Nord- och Sydkoreas relationer

Detta avsnitt ämnar ge ett perspektiv på hur Nord- och Sydkoreas relationer skapat en situation där politiska utspel genomförts inom sport. Bakgrunden är viktig då politiska inslag som gemensamma invigningar/avslutningar och gemensamma lag inom sport inte förekommer mellan alla länder, utan behovet grundas i ländernas besvärliga relationer. Eftersom en rad incidenter ägt rum kommer kapitlet vara en summering av de viktigaste händelserna.

Nord- och Sydkorea har haft mycket spända relationer sedan Koreas delning 1945. Länderna har ännu inte slutit en officiell fred sedan Koreakriget 1950-53 utan endast en mycket lång vapenvila råder. I kriget deltog Nord- och Sydkorea, USA via FN-trupper samt Kina. Sydkoreas dåvarande president Syng-man Rhee (1948-60) vägrade skriva på ett fredsavtal som innebar att det fortfarande fanns kinesiska kommunister i Nordkorea. Sydkorea uppfattade även fredsavtalet som en befästning av splittringen. På grund av detta skrevs avtalet endast på av Koreanska folkets armé (Nordkorea), Kinesiska folkets frivilliga styrkor (Kina) och FN-kommandot (UNC). Sydkorea gick med på att följa avtalet i utbyte mot en försvarspakt efter starka amerikanska påtryckningar. Trots vapenstilleståndsavtalet har både Nord- och Sydkorea många gånger brutit mot avtalet.¹

Under 1960-talet inträffade två stora incidenter som starkt påverkade relationerna på den koreanska halvön; i januari 1968 beslagtogs USS Pueblo av Nordkorea och en nordkoreansk kommandör gjordes mot Blå huset (presidentpalatset) för att mörda president Park Chung Hee (1963-79). Efter incidenterna var länderna mycket nära ett nytt krigsutbrott men det inträffade aldrig.² I början av 1970-talet inleddes dialog mellan Nord- och Sydkorea men 1976 ägde en av de mest välkända incidenterna rum: yxmorden i Panmunjom (en by på gränsen mellan Nord- och Sydkorea, används för kontakter mellan länderna). UNC ville hugga ner ett träd i Panmunjom som blockerade sikten till en kontrollpunkt. Nordkorea hade varnat att de skulle döda dem som försökte trimma eller hugga ner trädet. UNC ignorerade det och skickade manskap för att ta bort trädet. Som en följd av gräl mellan nordkoreanska trupper på plats och den UNC trupp som skulle ta bort trädet anföll de nordkoreanska trupperna de militärer och arbetare som kommit för att hugga ner trädet.³

Ytterligare allvarliga incidenter under 1970-talet var att det tre gånger hittades tunnlar under den demilitariserade zonen. När Sydkorea anklagade Nordkorea för att ha byggt dessa tunnlar svarade de att incidenterna var fabricerad av sydsidan för att vända uppmärksamhet från deras inrikes problem. Under perioden då president Park Chung Hee förtryckte oppositionen arbetade Nordkorea för att skapa ett

¹ Gabriel Jonsson. "Peace-keeping in the Korean Peninsula: The Role of Commissions." (Korea Institute for National Unification, 2009), 17-19.

² Jonsson. *Peace-keeping in the Korean Peninsula*, 197-201.

³ Jonsson. *Peace-keeping in the Korean Peninsula*, 293-296.

intryck till omvärlden av att en marxistiskt revolution höll på att äga rum i Sydkorea. Nordkorea hävdade ofta att incidenter blev fabricerade för att förtrycka demokratiska aktivister och studenter i Sydkorea.⁴

Den 9 oktober 1983 försökte Nordkorea mörda president Chun Doo Hwan (1981-88) med en bomb vid ett besök i Burma. Fyra ministrar och 13 högt uppsatta sydkoreaner omkom.⁵ Åren 1984-85 upprättade länderna åter dialog och relationerna förbättrades något för första gången sedan 1971-73. Som en direkt följd av dialogen höll länderna för första gången sedan delningen 1945 familjeåterföreningar. Dessa hölls 20-23 september 1985 och båda sidorna deltog med 50 medlemmar av delade familjer. En positiv händelse värd att notera var när Nordkorea erbjöd hjälp till Sydkorea när regn och översvämningar ledde till många dödsfall. De följande dialoggrundorna gav inget resultat och den 20 januari 1986 meddelade Nordkorea att de skulle upphöra med all dialog med syd på grund av Sydkoreas och USAs gemensamma militärövningar.⁶

Inför Seoul OS 1988 ville Nordkorea skapa ett dåligt intryck av Seoul i världen. De anklagade sydsidan för över 40 000 brott mot vapenvilan, varav de flesta visade sig vara fabricerade. Det värsta brottet inför OS inträffade 1987, en bomb som sprängde Korea Air Lines Flight 858 på väg till Seoul från Abu Dhabi. Bomben exploderade över Indiska Oceanen och alla 115 passagerare omkom. Två nordkoreaner som hade uppgett sig vara japanska turister hade blivit gripna i Bahrain på grund av deras falska resedokument när de försökte fly från Abu Dhabi till Wien. En av dem erkände att attacken var beordrad av Kim Jong Il i frustration över de misslyckade försöken att stoppa de Olympiska spelen i Seoul.⁷

Under en period i början av 1990-talet förbättrades för tredje gången relationerna mellan Nord- och Sydkorea. President Roh Tae Woo (1988-93) hade i 7 juli-deklarationen 1988 officiellt sagt att samexistens och samarbete genom familjeåterföreningar, tillåtelse för handel av icke militära materiel med Nordkorea, internationellt samarbete mellan de två koreanska länderna och samarbete med USA och Japan skulle genomföras för förbättrade relationer med Nordkorea. Som en följd av samtal som hölls mellan september 1990 och februari 1992 skrev man på två avtal: "the Agreement on Reconciliation, Non-aggression and Exchanges and Cooperation" (the Basic Agreement) och "the Joint Declaration on the Denuclearization of the Korean Peninsula" (the Joint Declaration). Viktiga passager ur avtalen är bland annat: "Ingen av parterna ska använda väpnat våld mot varandra och ska inte utöva väpnad aggression mot varandra." (the Basic Agreement) och "Syd och Nord kommer inte testa, tillverka, producera, inneha, förvara, placera eller använda kärnvapen." (the Joint Declaration). Den 18 december 1991 meddelade president Roh Tae Woo att det inte längre fanns några kärnvapen i Sydkorea.⁸

Men de förbättrade relationerna bestod inte till stor del på grund av Nordkoreas kärnvapenprogram som trotsade avtalet. När Sovjetunionen kollapsade 1991 kunde Nordkorea inte längre lita på deras militära makt för att avskräcka USA och valde därför att påskynda tillverkandet av kärnvapen. När bevis om hur Nordkorea dolt sin produktion av plutonium och sedan nekat tillgång till anläggningen där de hanterade

⁴ Jonsson. *Peace-keeping in the Korean Peninsula*, 312-320, 338-339.

⁵ Jonsson. *Peace-keeping in the Korean Peninsula*, 347-348.

⁶ Jonsson. *Peace-keeping in the Korean Peninsula*, 354-357.

⁷ Jonsson. *Peace-keeping in the Korean Peninsula*, 359-360.

⁸ Jonsson. *Peace-keeping in the Korean Peninsula*, 378-380.

kärnavfall uppstod började kärnvapenkrisen 1993-94. Detta var den tredje incidenten efter USS Pueblo och yxmordsincidenten då det fruktades ett nytt krigsutbrott. Till slut återupptog USA dialogen med Nordkorea och kom fram till en förhandlingslösning på problemet. Lösningen blev ett avtal "Agreed Framework of October 21, 1994" där man bland annat skulle "sträva efter normaliserade politiska och ekonomiska relationer" och att nord-syd dialogen skulle återupptas. Men de schemalagda samtalen mellan Nord- och Sydkorea blev inställda på grund av Kim Il Sungs död och tvärt emot Agreed Frameworks strävan försämrades relationerna. En stor anledning till det var att Sydkorea ansåg att Kim Il Sung var en krigsförbrytare och inte skickat kondoleanser.⁹

President Kim Dae Jung (1998-2003) lanserade "solskenspolitiken" för att framhäva fred och samarbete mellan Nord- och Sydkorea och det följdes av samtal på högsta nivå under 2000. I 15 junideklarationen kom man överens om att lösa frågan om en återförening oberoende av andra stater. Deklarationen var baserad på avtalen 4 juli 1972 och Basic Agreement 1991 men innehöll ingenting om militär- eller säkerhetsfrågor. Dessa samtal ledde till fler samtal på flera politiska nivåer samt två omgångar familjeåterföreningar.¹⁰ Panmunjom blev mindre viktigt som kontaktplats mellan Nord- och Sydkorea efter att en korridor i väst öppnades 2001 och en i öst 2002 öppnats för kontakter och samarbete. Ett av dessa var Kaesong Industrial Complex som påbörjades efter en överenskommelse mellan ordföranden för Hyundai-gruppen Chung Ju-yung och dåvarande ledaren för Nordkorea Kim Jong Il (1994-2011). Hyundai ordnade även i november 1998 turistresor för sydkoreaner till Nordkorea för första gången sedan delningen 1945. För att genomföra detta betalade de Nordkorea 942 miljoner dollar för projektet.¹¹

År 2006 genomförde Nordkorea ett kärnvapentest då landet kände sig hotat av USA. När president Lee Myung-bak (2008-13) tog över makten i Sydkorea blev relationerna sämre då han inte följde sin föregångares politik för att engagera Nordkorea. I januari 2009 ogiltigförklarades alla avtal mellan Nord- och Sydkorea. Kärnvapenutvecklingen i Nordkorea har fortsatt vara en stor fråga under 2000- och 2010-talet då tester fortsatt fram till våren 2018. Landet offentliggjorde då att inga fler tester behövdes och testplatsen skulle stängas den 21 april. Nordkorea genomförde många tester men de tester som uppmärksammades särskilt av omvärlden genomfördes 2017, då påstod sig Nordkorea utvecklat interkontinentala missiler.¹²

Den nuvarande sydkoreanska administrationen under president Moon Jae-in (2017-) har arbetat för en förbättring av de interkoreanska relationerna och har gjort framsteg. Bland annat gjorde Kim Jong-un och Moon Jae-in ett gemensamt officiellt uttalande om att länderna ska jobba för ett riktigt fredsavtal.¹³

⁹ Jonsson. *Peace-keeping in the Korean Peninsula*, 381-385.

¹⁰ Jonsson. *Peace-keeping in the Korean Peninsula*, 466-467.

¹¹ Jonsson. *Peace-keeping in the Korean Peninsula*, 491.

¹² BBC. "North Korea missile and nuclear test halt hailed." 21 april 2018.

¹³ Nicola Smith. "Kim Jong-un and Moon Jae-in commit to Korean 'peace regime' to end nuclear conflict at historic summit." *The Telegraph*, 27 april 2018.

Gemensam sporthistoria

Trots att relationerna mellan Nord- och Sydkorea som vi såg i föregående avsnitt varit konstant spända har det funnit perioder då länderna närmade sig varandra, vilket bland annat har visat sig i form av idrottsutbyte. Följande avsnitt är ämnat visa hur ländernas relationer och sportutbyte varit relaterat. Tidigare har man bildat gemensamma lag/trupper två gånger; under bordtennis-VM 1991 i Chiba, Japan och junior-VM i fotboll samma år i Portugal.¹⁴ Första gången länderna diskuterat ämnet var inför Tokyo OS 1964 men diskussionerna misslyckades och inget förenat lag bildades. Därefter diskuterades gemensamma lag inför bordtennis-VM 1979, OS i Los Angeles 1984 och OS i Seoul 1988. Nordkoreas inställning inför Seoul OS var att förstöra och motarbeta spelen där det gick. Som tidigare nämnts sprängde Nordkorea bland annat ett Korean airlines flygplan. Seoul höll även i Asian Games 1986 där Nordkorea bojkottade spelen. Efter att inte ha haft något utbyte i sportsammanhang organiserade man slutligen 1991 de första gemensamma lagen. Det gemensamma bordtennislaget på damsidan vann turneringen mot ett starkt Kina i finalen och ansågs lyckat. I junior-VM i fotboll tog sig det gemensamma laget till kvartsfinal.

Under OS 2000 i Sydney, Australien marscherade de två nationerna för första gången under en gemensam flagga vid invigningen och avslutningen av spelen. Den gemensamma flaggan är hela den koreanska halvön i blått på en vit bakgrund. När Sydkorea och Japan gemensamt arrangerade fotbolls-VM 2002 och Sydkorea oväntat gick till semifinal utbröt en sjöstrid mellan nord- och sydsidan i slutet av turneringen. NBC Sports skrev att enligt utomstående analytiker ville Nordkorea dra bort uppmärksamhet från det lyckade världsmästerskapet och dessutom ta revansch för en tidigare sjöstrid 1999. I september 2002 hölls Asian Games i Busan där Nordkorea både deltog och för första gången skickade en hejklack. De nordkoreanska hejklackarna har blivit mycket omtalade varje gång de besökt Sydkorea. Även då marscherade länderna gemensamt under invigning- och avslutningsceremonin. Detta fortsatte över en period på ett antal år under universiaden (även kallat Världsstudentspelen) 2003 i Taegu, OS 2004 i Aten, Asian Athletics Championship 2005 i Inch'ön (dit skickade Nordkorea även en hejklack), Vinter OS 2006 i Turin och Asian Winter Games 2007 i Changchun, Kina. Inför OS i Beijing 2008 kom förhandlingarna så långt att man hade gemensam träning, men på grund av att relationerna mellan de två nationerna försämrats deltog de inte gemensamt.

Mellan 2008 och 2017 hade Sydkorea två konservativa regeringar och därför förekom nästan inget utbyte under perioden. De förde en politik som krävde lösningar av Nordkorea innan de ville genomföra samarbete. Nästa samarbete genomfördes 2014 då Nordkorea deltog i Asian Games i Inch'ön. Länderna påbörjade även arbete för att delta i spelen med ett förenat lag men det genomfördes inte. Under avslutningen av spelen besöktes Sydkorea av politiska tjänstemän från Nordkorea och för första gången på fem år hölls en dialog på högsta nivå. Nordkorea deltog inte i sommaruniversiaden 2015. I april 2017 kom Nordkoreas damishockeylag till Sydkorea för att delta i VM-gruppspelet samtidigt som Sydkoreas

¹⁴ Pak Chong-min. "Nambuk tanilt'im söngsa kanüngsöng↑ P'yöngch'ang tonggye ollimp'ik, 'p'yöngghwa ollimp'ik toena." *Han'guk Ilbo*, 14 januari 2018.

damfotbollslag åkte till Nordkorea för att spela en kvalmatch i Asian Cup.¹⁵ Detta följdes av samarbetet vid OS i Pyongchang 2018.

Samarbetet inom idrott och politik har alltså hängt ihop. När Nord- och Sydkorea inte lyckades samarbeta med varandra inför Seoul OS 1988 ville Nordkorea skapa ett intryck internationellt att Sydkorea var osäkert under OS, vilket försämrade relationerna ytterligare. År 1991 när de gemensamma lagen bildades skapades en period av bättre relationer men det går inte att säga om Roh Tae-woo och Kim Il-sung ville att de gemensamma lagen skulle ha mer än ett symboliskt värde. Beroende på ur vilken teoretisk synvinkel man ser lagen kan man antingen säga att lagen skapades tack vare övrig politik eller att Nordkorea behövde visa sig välvilligt mot Sydkorea som hade expanderat sina kontakter över världen mycket tack vare Seoul OS samtidigt som Nordkorea blivit mer isolerat och östblocket höll på att kollapsa. De flesta gemensamma invignings- och avslutningsceremonier skedde under perioden då president Kim Dae-jung drev "Solskenspolitiken". De gemensamma in- och utmarscherna upphörde inför Beijing-OS 2008 då den konservative Lee Myung-bak blev invald som president i Sydkorea (2007). Tiden under Solskenspolitiken visar att länderna upprepade gånger samarbetade inom sport och inte bara någon enstaka gång. Det regelbundna samarbetet tyder på att fungerande relationer hade upprättats.¹⁶

¹⁵ NBC Sports. "North, South Korea sports diplomacy over the years." 4 juli 2017.

¹⁶ Marianne Nymark. *The effect of sports diplomacy on inter-Korean relations.*

3. Nord- och Sydkoreas gemensamma damishockeylag

Som ovan påvisats har Nord- och Sydkorea genomfört idrottsutbyte vid flera tillfällen, men gemensamma lag har bara bildats 1991 och nu igen 2018. Tidigt i januari höll Syd- och Nordkorea det första toppnivåmötet på två år. Sydkoreas delegation leddes av återföreningsminister Cho Myoung-gyon och möttes av Nordkoreas delegation ledd av Ri Son-gwon, styrelseordförande för Kommitten för en fredlig återförening av landet. Seoul-delegationen föreslog familjeåterföreningar i februari vid Seollal (traditionell nyårshögtid) och att hålla Rödakorssamtal för att åstadkomma dessa, militära samtal för att motverka konflikter samt uttryckte behovet av att återuppta en dialog för att skapa fred och avskaffa kärnvapen. Den nordkoreanska delegationen ignorerade dessa förslag och fokuserade istället på de då förestående olympiska spelen i Pyongchang. Delegationen meddelade att landet förutom idrottare även skulle skicka ett medialag, en hejklack, ett uppvisningslag i taekwondo och en politisk delegation.¹⁷

Det första tillfället parterna nämnde en möjlighet att skapa ett förenat hockeylag var den 11 januari. Hankyoreh rapporterade att man under IOC:s fjärde möte som var planerat till den 20 januari skulle diskutera den gemensamma entrén under invigningen och möjligheten att delta med ett gemensamt nord-syd-koreanskt damishockeylag i OS. Den 13 januari meddelade Nordkoreas IOC-medlem att Nordkorea övervägde förslaget.

Förslaget mottogs inte väl av allmänheten i Sydkorea. Damlandslagets förbundskapten Sarah Murray blev överraskad att frågan om ett gemensamt lag togs upp igen så kort tid innan spelens början. Premiärminister Yi Nak-Yön sade den 16 januari att Sydkorea är rankat nummer 22 och Nordkorea nummer 25, så laget vinner inga medaljer ändå och uppmanade allmänheten att se det gemensamma laget som en förstärkning av landslaget. No Cut News skrev att det sydkoreanska landslaget ändå uppfattades nedstämt efter beskedet om det gemensamma laget, fram tills de besöktes av president Moon Jae-in. Den 17 januari blev det klart att Nord- och Sydkorea skulle marschera in tillsammans under invigningen. Blå huset (Sydkoreas presidentpalats) meddelade sedan den 18 januari att man hade varit orättvis mot de egna spelarna (eftersom de skulle få mindre speltid i ett gemensamt lag) och processen stannade till igen.

Två dagar senare kom beskedet om en riktlinje för antalet spelare från vardera nation med beskedet att 3 spelare från Nordkorea skulle vara med. Alltså 23 sydkoreanska spelare plus ett fåtal nordkoreanska spelare, namngett till 23+ α policyn. Murray sade att värsta skadan hade undvikits. De nordkoreanska spelarna skulle ha kommit till truppen den första februari men gjorde ett besök tidigare (den 25 januari) och deltog i olika evenemang tillsammans med de sydkoreanska spelarna. Den första matchen för det förenade Korea var uppvärmningsmatchen mot Sverige den fjärde februari. Då spelade fyra nordkoreanska spelare uppdelade mellan andra, tredje och fjärdekedjan (i ishockey spelar man med rullande byten och har då ett antal så kallade kedjor som spelare tillsammans på isen). Innan matchen hölls protester utanför arenan emot valet att bilda det gemensamma laget, "Stark opposition mot Pyongyang-OS" skanderade demonstranterna till trummor. Protesterna var emot samarbetet med

¹⁷ Choi He-suk. "Seoul raises family reunions, military talks in inter-Korean meeting." *The Korea Herald*, 9 januari 2018.

Nordkorea, därför kallades spelen av demonstranterna för Pyongyang-OS istället för Pyongchang-OS. Efter matchen hade spelarnas inställning till laget förändrats och de visade en vilja att bli ett enat lag. Tränare Murray berömde de nordkoreanska spelarnas vilja att lära sig samt uttryckte att de presterat betydligt bättre än förväntat.¹⁸

Innan OS öppnades höll president Moon Jae-in en mottagning med tal för högt uppsatta tjänstemän från Kina, Japan och USA. Nordkorea var representerat av Kim Yong-nam (ordförande i högsta folkförsamlingens presidium). Ryssland som var med i sexpartssamtalen om Nordkoreas kärnvapen var inte på plats på grund av dopingavstängningen från OS. President Moon citerade en dikt som uttryckte att varje snögubbe börjar med en snöboll och sade att varje spelare i det gemensamma laget nu har var sin snöboll i handen.

Tillsammans ska vi med händerna varsamt rulla den lilla snöbollen. Om vi står tillsammans i hjärta och sinne kommer den bli större och större tills den blir en fredens snögubbe.¹⁹

Den 10 februari spelade laget sin första match i OS mot Schweiz där det gemensamma laget förlorade med 0-8. Även den andra matchen, som spelades den 12 februari mot Sverige, förlorade laget med 0-8. Lagets första mål kom i den tredje matchen mot Japan den 14 februari och gjordes av Randi Griffin. Spelarna sade att samarbetet inom laget inte var ett problem. Men med tre förluster slutade det gemensamma laget sist i gruppspellet. Därefter spelade man om platserna 5-8 men förlorade igen, precis som i första rundan mot Schweiz men den här gången endast med 0-2. Innan matchen om sjundeplatsen, i en intervju när de tog gemensamma bilder på laget, berättade tränare Murray hur laget kändes som att de hade blivit en sammanhållen trupp trots den korta tiden tillsammans. Det gemensamma koreanska laget gav sedan allt i den sista matchen mot Sverige och tog ledningen med 1-0 i den första perioden, men förlorade matchen med 1-6 och slutade därför sist i turneringen. När den nordkoreanska truppen skulle återvända hem avtackades de av de sydkoreanska spelarna med tårar och kramar.²⁰

Efter vinterspelen konstaterades det av bland andra Professor Gabriel Jonsson att det fanns en stor skillnad i politisk påverkan jämfört med sommarspelen 1988. De två koreanska nationerna har behållit sin positiva inställning till varandra en period efter OS slut, men dessa kontakter är oregelbundna och tiden måste visa om dessa fortsätter eller avbryts.²¹

¹⁸ Kim Myōng-ji och Kim Chae-wan. “Sūngp’ae anin kamdong-e kidae’ nambuk aisūhak’i tanilt’im ūngwōnjōn.” *No k’ōt nyusū*, 4 februari 2018.

¹⁹ Choi He-suk och Jung Min-kyung. “Moon stresses peace at Olympic reception.” *Times of News*, 9 februari 2018.

²⁰ Sin Wōn-ch’ōl. “[Ollimp’ik] Yō aisūhak’i tanilt’im ch’ujin-but’ō ch’oejongjōn, 41il-ūi kirok.” *Spotv news*, 20 februari 2018.

²¹ Gabriel Jonsson. “What is the Significance of the 2018 PyeongChang Winter Olympics?.” *Beyond the Horizon*, 15 mars 2018.

4. Tidningarnas reportage

Chosun Ilbo - Konservativ

I *Chosun Ilbo* var man innan OS mycket negativ till det gemensamma laget. Eftersom laget endast fick ha 22 spelare i truppen inför varje match oroade man sig för att speltiden för de sydkoreanska spelarna skulle bli begränsad om de spelade tillsammans med de nordkoreanska spelarna. Truppen hade redan innan det gemensamma laget skapades 23 spelare och tidningen skrev därför att de sydkoreanska landslagsspelarna skulle bli berövade speltid.

Det finns bara ett damishockeylag i landet. Det är vårt landslag.²²

Chosun Ilbo ifrågasätter huruvida regeringen har rätt att göra det sydkoreanska damlagets förberedelser och ansträngningar inför OS meningslösa, tidningen nämner bland annat att det finns spelare som gett upp sina drömmar om att bli pianist eller läkare eller som gett upp sin nationalitet för att erhålla ett sydkoreanskt medborgarskap. Det finns inte några professionella lag eller ens universitetslag i Sydkorea så spelarna har fått klara sig med ett stipendium på 1.2 miljoner won (drygt 10 000 kr) i månaden och de tränade sist av alla på rinken i det nationella träningscentret Taerüng, mellan 21.00 och 24.00. Tidningen frågar om det är rätt av regeringen att tvinga atleterna att ge upp sina drömmar för ett politiskt utspel. Stark kritik riktades även mot hur Nordkorea genom det gemensamma laget får delta med atleter som inte är kvalificerade till OS (bortsett ett konståkningspar) och dessutom flera hundra personer som hejaklack och underhållare.

Alla med sunt förnuft vet att Nordkorea har hela den här showen för att inte behöva ge upp kärnvapenprogrammet.²³

De skrev också om hur de lyckade gemensamma landslagen alltid hade lika många eller nästan lika många spelare från båda länderna. Man kallade det för en princip med lika nummer. Bordtennis-VM och junior-VM i fotboll 1991 pekas ut som goda exempel på detta eftersom man följde principen under båda.²⁴ Det fanns en stor oro bland skribenterna att om de sydkoreanska spelarna inte fick möjligheten att spela i OS som de hade jobbat så hårt för så finns det ingen kompensationsmetod. Enligt tidningen skapade regeringens arbete försämring efter försämring för damernas ishockeylandslag.

²² Kang Ho-ch'öl. "Ollimpik kkum-e ch'öngch'un-ül tönjyön-nünde... kü kküm naeryönwaya hanayo." *Chosön Ilbo*, 16 januari 2018.

²³ Chosön Ilbo. "T'aegükki-wa uri sönsu-dül ttam, nunmur-i nambuk chöngch'i tokuin-ga." 15 januari 2018.

²⁴ Kang Ho-ch'öl. "Chöngbu, pug-e yöja aisühak'i taniltim cheüi," *Chosön Ilbo*, 13 januari 2018.

De gemensamma nord- sydkoreanska lag som lyckas har haft principen med lika många (spelare från länderna)... Det gemensamma ishockeylaget kommer troligen ha svårt att följa den principen för att lyckas.²⁵

De försökte ofta tala till känslorna hos läsarna med långa utlägg om hur landslagsspelarna jobbat mycket hårt för sina platser utan större hjälp från regering, ledning eller sponsorer. De beskrev ofta hur de tränat långa pass från morgon till kväll och behövt bära all utrustning till och från träningslokalerna. Artiklarna tar även upp vilka karriärer som spelarna tvingats ge upp för att kunna fortsätta spela hockey och ha en chans att ta sig in i landslaget. Det fanns även citat från spelare som inte självklart kommer med i truppen som spelar vidare bara för att få spela för landslaget. Ordvalet är även värt att notera då de i princip alltid skriver "vårt landslag" och inte Sydkoreas landslag eller bara landslaget.

Eftersom önni (Shin So-jung) spelat bra har mina möjligheter att spela varit få, ibland har jag velat sluta men på grund av landslagets namn står jag ännu i rinken.
Han Do-hwi, reservmålvakt.²⁶

I en av artiklar hade tidningen också samlat onlinekommentarer kring ämnet, för att visa att den genomsnittlige koreanska medborgaren var missnöjd med ett gemensamt lag. En sådan samling är däremot inget starkt argument för eller emot något. De skulle kunna plocka fram precis de åsikterna som de vill representera för att skapa en bild som stämmer med deras eget argument.²⁷

Flera tidningar uppmärksammade en intervju med Shin So-jung, bland annat Chosun Ilbo. Intervjun bestod nästan enbart av ren kritik mot det gemensamma laget. Hon nämner bland annat att det inte kan bli något annat än en situation där spelare som jobbat hårt för en dröm om OSdeltagande kommer bli utelämnade. Det är svårt att se på det hela utan att hjärtat brister nämner hon och fortsätter sedan kritisera beslutet eftersom ishockey inte är en individuell sport utan en lagsport och därför även om bättre spelare skulle komma till laget drar det ner lagets prestation eftersom de inte har tränat tillsammans.²⁸

I en artikel som kritiserar president Moons administration talade man om hur Seoul måste sluta böja sig efter Pyongyang. Artikeln befarar hur Nordkorea kommer göra Pyongchang-OS till ett politiskt utspel till regimens fördel. När Sydkorea och USA senarelade de gemensamma militärövningarna till efter spelen valde nordsidan att hålla en stor militärparad endast några dagar innan OS-invigningen. Man citerar tidigare tillfällen då Nordkorea har arrangerat stora evenemang eller liknande runt viktiga datum för andra nationer. Regeringen i Sydkorea kritiserar hårt för valet att senarelägga militärövningarna och för förslaget om det gemensamma OS-laget. Författaren frågar sig själv retoriskt vilken sida som regeringen egentligen står på.²⁹

²⁵ U Ch'ung-wön. "[Yugu taön] 'Sunsuham' irün tanilt'im, P'yöngch'ang-e ohiryö 'tok'." *Chosön Ilbo*, 13 januari 2018.

²⁶ Kang Ho-ch'öl. "Ollimpik kkum-e ch'öngch'un-ül tönjyön-nünde... kü kküm naeryönwaya hanayo." *Chosön Ilbo*, 16 januari 2018.

²⁷ Yun Hüi-hun. "T'ongilbu "Yö aisühak'i tanilt'im uri-ga chean... haptong hullyön sör-ün sasil anya"." *Chosön Ilbo*, 15 januari 2018.

²⁸ Chu Hyöng-sik. "Kyönggi mot ttwi-nün saenggiji ank'et'na... taep'yot'im sönsu-dul sangch'ö pat-ko sagi ttööröchyö." *Chosön Ilbo*, 19 januari 2018.

²⁹ Chosön Ilbo. "Chöngbu, puk simgi kyöngghohada ije puk taeyönnin-üro nasönnä." 29 januari 2018.

Efter den första matchen mot Sverige före OS skrev man att det gemensamma laget har blivit mer likt ett riktigt lag. Fokus här låg naturligtvis runt hur laget hade spelat och vilka som hade spelat. Fjärdekedjan skulle spelat med en eller två nordkoreanska spelare under matchen enligt vad Sarah Murray tidigare sagt men hon hade experimenterat med varierande kombinationer. Endast förstakedjan hade varit likadan som under träningslägret i Nordamerika. Däremot skrev man att det gemensamma laget hade bättre organisationsförmåga än förväntat.³⁰

Efter OS rapporterade Chosun Ilbo mest om resultaten från spelen och hur president Moon och hans familj hade tagit avsked med andra högt uppsatta utländska tjänstemän. De skrev några korta meningar om att spelen varit relativt problemfria utan större incidenter och endast två dopingfall. Tidningen inkluderade en mening från Thomas Bach som sade att höjdpunkter var det gemensamma laget, den gemensamma entrén och den gemensamma avskedsceremonin som gav ett starkt meddelande om fred till världen.³¹

Hankyoreh - Vänster

Hankyoreh skrev om hur allmänheten hade olika uppfattningar om det gemensamma laget. Man skrev att president Moon troligen inte hade förutsett protesterna mot förslaget. En namnsamling till Blå huset (Sydkoreas presidentpalats) hade samlat 46 000 röster den 21 januari och sociala medier hade varit fyllda med kritik mot förslaget. Skälet till protesterna var att förslaget ansågs orättvist mot deras spelare som jobbat hårt för OS-deltagande och nu plötsligt löpte risk att inte få spela. Blå huset ville se att ett "Fredens OS" kunde skapas istället genom Nordkoreas deltagande.

Flera olika enkäter om frågan utfördes av olika institut och svaren var väldigt olika. En undersökning från den 11 januari av SBS (*Esübiesü*, Seoul Broadcasting System, ett nationellt tv- och radionätverk i Sydkorea) visade att 72,2% tyckte att man inte skulle reagera för kraftigt på grund av förslaget samtidigt som en undersökning av Dailian (*Teillian*, en online tidning i Sydkorea) den 17 januari visade att 44,1% var för det gemensamma laget och 42,5% var emot det. Det var alltså svårt att avläsa någon speciellt nyttig information ur undersökningarna men tydligt var att det inte var lyckönskningar för laget som det hade varit 1991. Enligt artikeln har många undersökningar visat en negativ trend kring synen på Nordkorea. Antalet svarande som såg Nord- och Sydkorea som förhandlingspartners hade minskat och de som såg dem som antagonister hade ökat enligt Seoul National Universitys institution för studier om fred och återförening.³²

Thomas Bach blev intervjuad av Yonhap news den 31 januari och *Hankyoreh* summerade intervjun. Bach talade om hur världen entusiastiskt välkomnat beslutet att bilda laget samt att det har större betydelse då han relaterade det till sina egna upplevelser under Tysklands delning. Trots de positiva orden håller han vid hur man inte bör förvänta sig 100% stöd från början. Tidningen skriver att Bach tycker OS och de olympiska spelens anda är något som exemplifieras i det gemensamma laget och hur det kan bygga broar mellan de två länderna.

³⁰ Pak Ch'an-jun. "[P'yöngch'ang] Mach'imnae mosüp tūrönaen tanilt'im, ch'öt kyönggi öttaenna?." *Chosön Ilbo*, 4 februari 2018.

³¹ Jun Hyun-suk och Seok Nam-jun. "Pyeongchang olympics come to a close." *Chosön Ilbo*, 26 februari 2018.

³² Pak Pyöng-su. "Ollimpik tanilt'im ihu." *Han'györe*, 21 januari 2018.

Erfaranhet visar att folk som lär känna varandra kan bli vänner. Efter det kan de förstå varandra mycket bättre. Genom dialog kan de komma fram till fredliga lösningar.³³

När den nordkoreanska kontingenten den 7 februari kom till Sydkorea var det 12 år och 6 månader sedan en hejklackstrupp senast besökt Sydkorea: tidigare hade en sådan trupp besökt sydsidan 2002, 2003 och 2005. Under besöket 2002 sade en hejklacksledare att de uppskattar komplimangerna kring deras utseende men bad att de skulle bli sedda som sändebud för återförening istället för som vackra kvinnor. Under Universiaden 2003 ropade de slogans som: "Förena faderlandet!" och "Vi är en!". Vid besöket 2005 vid Asian Athletics Championship inkluderade hejklacken även ungefär 10 män. Besöket blev senare uppmärksammat när det kom fram att Kim Jong-uns fru hade deltagit. Hankyoreh skriver att även om mycket har förändrats under tiden fram till Pyongchang-OS är en sak likadan: de kom till Sydkorea och sade med självförtroende att de hade kommit för att föra med sig en återförening. Av de 280 medlemmarna i kontingenten vid OS 2018 var 229 hejklacksledare. Enligt artikeln förväntades detta OS bli ett tillfälle för sann koreansk enighet.³⁴

I en av de få artiklar som uttrycker åsikter kritiserar konservativa medier i Korea för hyckleri. När Lee Myung-bak-administrationen gjorde allt för att Pyongchang skulle få OS sågs det som något positivt, till och med när presidenten gav en personlig benådning åt en IOK-medlem. Men enligt artikeln gör nu samma konservativa media allt för att hitta problem och fel med spelen. Problemen sägs ha uppstått då Nordkorea bestämde sig för att delta. Sydkorea kommer ha en stor fördel av ett lyckat Pyongchang-OS, en mycket större fördel än vad den nordkoreanska regimen får av sitt deltagande, skriver författaren. Men på grund av att Nordkorea kan dra fördelar av sitt deltagande skriver han att konservativa medier är upprörda över "Pyongyang-OS". Att nordkoreansk propaganda skulle förgifta samhället kommer inte bli fallet, fortsätter artikeln, men att den yngre generationens motstånd mot samarbete med Nordkorea borde undersökas. Han skriver att argumentet för att Nord- och Sydkorea ska återförenas eftersom de är samma folk tappar stöd varje dag och i ett sådant klimat kan inte samhället ta skada från "Pyongyang-OS". De konservativa vet det, men ändå försöker de förstöra spelen är bara för att motarbeta den nuvarande administrationen argumenterar författaren. Artikeln avslutas med hopp om att Pyongchang-OS kan skapa tillfällen att bredda utbyte och samarbete.³⁵

Efter att spelen tog slut publicerade Hankyoreh flera artiklar som var positiva till spelen. Det skrevs bland annat att spelens höjdpunkt kanske var bilden av de nord- och sydkoreanska idrottarna som fritt gick in under avslutningsceremonin med sina egna flaggor och den enade flaggan. Oron över det brådska beslutet att ha en gemensam entré och ett gemensamt lag, visade sig enligt artikeln i slutändan ha varit obefogade, då resultatet "visar att Nord- och Sydkorea fortfarande är två delar av en nation". Man skriver att trots att det gemensamma ishockeylaget förlorat alla matcher visade deras framsteg på mer än en

³³ Kim Ch'ang-güm. "Pahŭ IOC wiwŏnjang "P'yŏnanhan sigi-e pangbuk... Pukhan-gwa sigi choyul chung"." *Han'gyŏre*, 1 februari 2018.

³⁴ Hwang Keum-bi och Noh Ji-won. "We're here to bring about unification." *Han'gyŏre*, 8 februari 2018.

³⁵ Park Chan-su. "Conservative labeling of "Pyongyang Olympics" is height of irony." *Han'gyŏre*, 27 januari 2018.

sportslig framgång. För att understryka detta pekar man på undersökningar som gjordes innan och efter spelen där stödet för laget övervägde.³⁶

I en annan artikel på samma tema skrev Hankyoreh att spelen har lagt grunden för framtida samtal och goda förhållanden på den koreanska halvön.³⁷ De två stora framgångarna för idrottssamarbete var den gemensamma entrén för första gången på elva år och det gemensamma laget. Även återupprättandet av förbindelserna via Panmunjom och de olika transportvägarna via luft, vatten och land var en stor framgång. De skrev att Seoul nu ska fokusera på att föra en dialog mellan länderna, speciellt inför Nordkoreas deltagande i Paralympics (9-18 mars 2018 i Pyongchang). Dessutom skriver tidningen om samarbete för att skapa en gemensam ordbok för det koreanska språket, att tillsammans restaurera Manwoldae-palatset (ett palats från Koryo dynastin, byggt på 900-talet, ligger i nuvarande Nordkorea) och att framhäva civilt och regeringssamarbete inom flera områden.

Man skrev även om hur starka band spelarna skapat mellan varandra. Laget var inte styrt av någon regering, de kunde inte kontrollera vad laget gjorde i sitt gemensamma boende eller blockera kommunikation skrev tidningen. Tränare Murray sade även att laget hade hittat en ny tävlingsanda när de nordkoreanska spelarna introducerades i truppen, något som hon hade saknat tidigare. När spelarna senare åkte tillbaka till Nordkorea kom de sydkoreanska spelarna för att tacka och säga adjö. Vid avskedet grät och kramade de nu före detta lagkamraterna varandra, även när nordkoreanerna stigit på bussen öppnade de fönstren och en sista gång höll de sydkoreanska lagkamraterna i händerna.

Minnena från OS är riktigt livliga, som när de syd- och nordkoreanska spelarna försökte kasta coach Murray i vattnet vid stranden i Kyöngpo eller när vi alla drack te tillsammans på cafe.
Park Yoon-jung³⁸

Förra året var vi kalla även när de var vänliga mot oss. Den här gången var vi som systrar.
Kim Hee-won³⁹

Sarah Murray hade enligt samma artikel jobbat hårt för att laget skulle bli ett lag och vara sammanhållet genom spelen. Hon behandlade alla lika och såg till att hålla gemensamma måltider och födelsedagsfiranden samt gav ut ett inter-koreanskt dokument med namn på olika spel och regler för att de sydkoreanska spelarna skulle kunna lära sig nordkoreanernas uttryck för dem och vice versa. För att översätta Murrays engelska till koreanska tog hon hjälp av Jo Su-sie, en av spelarna i truppen. Det hade inte varit lätt i början då många talade med olika dialekter och talesätt, men det gick att förstå varandra på en emotionell nivå enligt Murray.⁴⁰

³⁶ Han'györe. "Süp' och' ü-ro hana twaettön 17ilgan-üi 'P'yöngch'ang dürama'." 25 februari 2018.

³⁷ Chöng In-hwan. "Tanilt'im kusöng tüng p'yöngghwa ollimp'ik sae ijöngp'yo." *Han'györe*, 25 februari 2018.

³⁸ Kim Ch'ang-güm och Kim Söng-gwang. "Rak'örumsö ümak t'ül-go hamkke ch'um... tanilt'im '33il-üi ch'uök'." *Hankyöre*, 26 februari 2018.

³⁹ Kim Ch'ang-güm och Kim Söng-gwang. "Rak'örumsö ümak t'ül-go hamkke ch'um... tanilt'im '33il-üi ch'uök'." *Hankyöre*, 26 februari 2018.

⁴⁰ Kim Ch'ang-güm och Kim Söng-gwang. "Rak'örumsö ümak t'ül-go hamkke ch'um... tanilt'im '33il-üi ch'uök'." *Hankyöre*, 26 februari 2018.

Hankook Ilbo - Politisk Mitt

Hankook Ilbo skrev inför OS när det gemensamma laget hade tagits upp till diskussion igen att man under det föregående året i november sagt att Pyongchang-OS skulle bli ett fredens OS baserat på en rad faktorer. En ny viktig faktor var att efter 27 år tog regeringen upp diskussionen om ett gemensamt nord-syd-koreanskt lag. Tidningen skrev att det gemensamma laget är en möjlighet att visa fred på den koreanska halvön och i världen. Tidningen summerade också historien kring gemensamma lag mellan Nord- och Sydkorea. Då väntade man på ett slutgiltigt beslut från ett IOK-möte i Schweiz om Nordkorea skulle kunna delta i vinter-OS i Pyongchang. Om ett gemensamt lag skapas, hoppas tidningen att laget sköts så att det missgynnar de sydkoreanska spelarna i så liten utsträckning som möjligt.⁴¹

En artikel från 21 januari som behandlar kontroversen kring det gemensamma laget beskriver att det var många yngre som var missnöjda med beslutet. De refererar till en opinionsundersökning gjord av Gallup Korea (ett forskningsföretag med fokus på socialforskning) där förtroendet för presidenten var 67%, det lägsta på 16 veckor. Den största förändringen var bland folk i 40-årsåldern följt av dem i 30- och 20-årsåldern. Bland de deltagarna i undersökningen ansågs det största problemet med det gemensamma laget vara att sydkoreanska spelare förlorar chansen att spela på sportens största arena medan de nordkoreanska spelarna får en plats utan att ha kvalificerat sig. Däremot noterade artikeln att det inte var troligt att den sydkoreanska regeringen ändra åsikt i frågan.⁴² En ytterligare en artikel ger fler opinionssiffror: 82,2% av 19-29 åringar svarade att de var emot ett gemensamt ishockeylag. För Sydkoreaner i 30-årsåldern var siffran 82,6%. Men artikeln nämner även hur ett sådant utbyte skulle varit omöjligt några veckor tidigare då de interkoreanska relationerna var sämre. Kritikerna missar det större perspektivet, enligt artikeln, och manade Moon-administrationen att i större utsträckning förmedla fördelarna med beslutet.⁴³

I en artikel nämns hur en bild från herrarnas 15+15 km skiathlon fått speciell uppmärksamhet. Två nordkoreanska tränare hejar fram sydkoreanske Kim Eun-ho när han hade hamnat efter i loppet. Artikeln beskriver hur allmänheten i Sydkorea såg detta som ett positivt tecken på att Korea är ett folk och ett land, och att de konservativa som bland annat hade protesterat inför det gemensamma damlagets första match borde ompröva sin position.⁴⁴

Efter att spelen tagit slut skrev man i positiva ordalag om det gemensamma laget. Speciellt nämns en händelse efter den sista matchen då den sydkoreanska målvakten Shin So-jung kramade om den gråtande nordkoreanske coachen Pak Chol-ho. Det visade hur stark gemenskap de två koreanska lagen hade format. Laget kommer för alltid kommas ihåg som symbolen för Moon-administrationens freds-OS, uttryckte artikeln. *Hankook Ilbo* skrev att de önskar att Korea kan återförenas. Tidningen behöll

⁴¹ Pak. "Nambuk tanilt'im söngsa kanüngsöng↑ p'yöngch'ang tonggye ollimp'ik, 'p'yöngghwa ollimp'ik toena."

⁴² Lee Min-hyung. "Joint ice hockey team turns young South Koreans hostile towards North." *Han'guk Ilbo*, 21 januari 2018.

⁴³ Han'guk Ilbo. "Anti-N. Korea sentiment." 21 januari 2018.

⁴⁴ Nam Hyun-woo. "Photo showing NK coaches rooting for South's athlete touches Koreans." *Han'guk Ilbo*, 12 februari 2018.

förhoppningen att de två Korea kan enas via sport när de skrev att det gemensamma laget kan behållas till nästa OS.⁴⁵

I en annan artikel kring spelen uttalade sig Dr. Choi Yearn-hong mycket kritiskt mot Moon administrationen och hur presidenten skötte Pyongchang-OS. Han menade att presidenten skulle ha större självförtroende för sin post och istället för att be Nordkorea upphöra med terroristangrepp utrota hotet helt. Dr. Choi skrev att han har försökt förstå president Moons språk och beteende men att han bara har besvikelsen kvar. Hankook Ilbo har mycket tydligt i slutet av artikeln valt att föra in att artikeln endast är författarens egen åsikt och inte den riktning Hankook Ilbo vill ha på sin ledarsida.⁴⁶

⁴⁵ Han'guk Ilbo. "History-making team." 22 februari 2018.

⁴⁶ Choi Yearn-hong. "Moon, Olympics and North Korea." *Han'guk Ilbo*, 28 februari 2018.

5. Analys

I detta kapitel avses de olika tidningarnas reportage utforskas utifrån uppsatsens frågeställningar. Flera av tidningarna skrev innan Pyongchang-OS om hur reaktionen varit blandad hos den sydkoreanska allmänheten och ifrågasatte om president Moon hade förutsett detta innan förslaget framlades.

Konservativa *Chosun Ilbo* var mest kritiska och nämnde knappt alls förhoppningarna om ett så kallat "Fredens OS" eller förbättrade relationer till Nordkorea. Både *Hankyoreh* och *Hankook Ilbo* tog upp de förhoppningarna tillsammans med kritik mot hur de sydkoreanska spelarna straffas för en politisk gest. Det var även den starkaste kritiken som framfördes mot förslaget och tidningarna var väldigt benägna att understryka vikten av 23+*a* policyn för att så liten skada som möjligt skulle drabba Sydkoreas spelare. Värt att notera var just hur stödet hade minskat sedan de tidigare gemensamma lagen och hur det i stor utsträckning var yngre som ogillade närmanden mot Nordkorea. Det tyder på att länderna inte längre är två delar av ett folk eller en nation utan nu ser sig som separata från varandra. Det stämmer överens med tidigare politik.

När Thomas Bach intervjuades av Yeonhap news skrevs det aningen olika om intervjun. *Chosun Ilbo* rapporterade om intervjun utan egna kommentarer, däremot skrev *Hankyoreh* positivt om det Bach sade. Intervjun gav en väldigt positivt perspektiv på det gemensamma laget från IOK-chefen. *Chosun Ilbo* hade varit negativt till det gemensamma laget innan intervjun och höll sig troligen därför till en rapportering utan extra tillägg.

Under spelen skrev många journalister om hur samarbetet inom det gemensamma laget gick över förväntan och man såg även från andra sporter hur nord- och sydkoreaner kunde stödja varandra. Under den perioden kom det mycket kritik från övrig media över hur konservativa medier rapporterat om det gemensamma laget. *Hankook Ilbo* kritiserade även Moon-administrationen medan *Hankyoreh* endast kritiserades de konservativa medierna. Den kritiken kan summeras i att de konservativa medierna ansågs ha missat det större perspektivet om hur laget kan bidra till bestående fred på den koreanska halvön. Även protesterna mot det gemensamma laget exempelvis inför uppvärmningsmatchen mot Sverige utsattes för samma kritik. President Moon kritiserades för att inte bättre ha förmedlat fördelarna med sitt förslag. Den kritiken tycks befogad då det primärt uppfattades negativt innan OS. Ett annat perspektiv är att tidningarna varit kritiska tills de sett någon form av framsteg. Tidningarna kan ha velat undvika kritik för att ha varit positiva till något som sedan inte fungerade.

Efter spelens slut var det mycket beröm och framtidsförhoppningar från de mer politiskt mitten- eller vänsterlagda tidningarna medan de konservativa fortsatte rapporteringen utan kommentarer för eller mot. Alla tidningar rapporterade dock ett lyckat OS utan större incidenter och med förbättrade relationer mellan Nordkoreas och Sydkoreas regeringar.

Reportage om de tårfyllda avskedet mellan de två kontingenterna följdes ofta av positiva uttalanden om hur nära de kommit varandra. Sarah Murray hade arbetat mycket hårt för att skapa sammanhållning inom laget vilket enligt de undersökta tidningarna gav goda resultat. En relevant observation från *Hankyoreh* rapporterade hur yngre sydkoreanska spelarna reflekterat över att de nordkoreanska spelarna varit helt

olika deras förväntningar. Dessutom hade yngre sydkoreaner varit starkt motsatta till laget innan spelen vilket tyder på att bilden yngre sydkoreaner har av Nordkorea och dess befolkning är mer negativ, samt att deras uppfattning av nordkoreaner inte stämmer när de träffar nordkoreaner.

I de kritiska artiklarna mot hur spelen hölls i Hankook Ilbo är det i huvudsak kritik mot att Seoul böjt sig för Pyongyang. Skribenterna kritiserade att president Moon lade fram förslagen om att bilda det gemensamma laget, göra entren gemensamt och senarelägga sin militärövning med USA medan Nordkorea höll militärparad precis innan OS. Dessa skribenter visar en motvilja att kompromissa med nordsidan och vill istället pressa fram abrupta avslut på exempelvis kärnvapenprogrammet. Oavsett om det är denna kompromisslösa inställning eller de yngre sydkoreanernas uppfattning om Nordkorea så tyder dessa punkter på att en återförening inte kommer ske inom en snar framtid. Däremot finns ett oändligt antal ytterligare omständigheter att se över innan frågan kan lösas. Exempelvis har Sydkoreas militärövningar med USA och USAs militära personal i Sydkorea varit ett problem mellan länderna, precis som Nordkoreas kärnvapenprogram.

En stor skillnad mellan tidningarna var hur mycket de skrev om det gemensamma laget. Då exempelvis Chosun Ilbo hade väldigt få, kortfattade artiklar om laget hade Hankyoreh mängder med artiklar, bilder och reportage. Den intressanta frågan blir då: hur kommer det sig? På ytan ser det ut som att tidningarna som var positivt inställda till laget hade fler skribenter och artiklar medan de neutralt inställda och speciellt de negativa tidningarna hade färre. Kan den större mängden positiva artiklar tyda på ett lyckat OS för laget, trots alla förluster och utan en enda poäng i tabellen? OS och det gemensamma koreanska laget tycks om inte annat öppnat en ny dörr för interkoreanskt utbyte. Tidningarna som varit negativa till detta vill naturligtvis inte skylta med att de hade fel i sina förutsägelser om hur spelen och de tillhörande händelserna inte skulle ge resultat. Tvärtom ville självklart de som spådde goda resultat gärna skriva mycket om hur Pyeongchang-OS lyckades och ett närmande med nordsidan har uppnåtts.

Slutsatser

Detta kapitel avser dra slutsatser och besvara frågeställningarna utifrån ovanstående analys. Frågorna som ska besvaras är:

- Var reportagen övervägande positiva, övervägande negativa eller blandade?
- Var reportagen i sydkoreansk media lika över de politiska blocken?
- Skilde sig reportagen innan, under och efter spelen?

Bland de tidningar som undersöktes fanns ingen stark trend att vara överväldigande positiv eller negativ utan rapporteringen var blandad i åsikt. Däremot skiljde sig reportagen över de politiska blocken och över tid.

Innan OS var reportagen om det gemensamma laget liknande bland alla tidningarna då de skrev att de var oroliga för att de sydkoreanska spelarna skulle komma i andra hand. Artiklarna beskrev hur spelarnas drömmar om deltagande i OS kunde bli förstörda av politiken. Då, innan OS, hade den politiska bakgrunden mindre betydelse än senare, under och efter spelen.

Under spelen skrev de politiskt mittenlagda Hankook Ilbo och vänstertidningen Hankyoreh gradvis mer och mer positivt, eftersom de såg mer positivt på laget. Däremot höll sig konservativa Chosun Ilbo i kontrast kritisk till laget under hela OS.

Efter spelens slut rapporterade Chosun Ilbo väldigt lite om laget och hur de uppfattade lagets påverkan politiskt eller prestation. De övriga tidningarna skrev om ett lyckat "Fredens OS" och tack vare detta ett närmande till Nordkorea. Skillnaden var alltså störst mellan de politiskt skilda tidningarna kring slutet av spelen och en kort tid efter trots att alla de undersökta tidningarna uttryckte oro kring det gemensamma laget innan spelens början. Intressant blir nu att se hur framtida idrottsevenemang kan fortsätta generera samarbeten mellan länderna och via dem ett närmande mellan Nord- och Sydkorea.

Bibliografi

BBC. "North Korea missile and nuclear test halt hailed." 21 april 2018. Hämtad 18 juli 2018.
<https://www.bbc.co.uk/news/world-asia-43849516>.

Choi, He-suk. "Seoul raises family reunions, military talks in inter-Korean meeting." *The Korea Herald*, 9 januari 2018.

Choi, He-suk och Jung Min-kyung. "Moon stresses peace at Olympic reception." *Times of News*, 9 februari 2018.

Choi, Yearn-hong. "Moon, Olympics and North Korea," *Han'guk Ilbo*, 28 februari 2018. Hämtad 10 juli 2018. http://www.koreatimes.co.kr/www/opinion/2018/02/137_244856.html.

Chöng, In-hwan. "Tanilt'im kusöng tüng p'yöngghwa ollimp'ik sae ijöngp'yo." ("Bildandet av det gemensamma laget etc, ny milsten för freds-OS") *Han'györe*, 25 februari 2018. Hämtad 10 augusti 2018.
<http://www.hani.co.kr/arti/politics/defense/833647.html>.

Chosön Ilbo. "Chöngbu, puk simgi kyöngghohada ije puk taebyönnin-üro nasönnä." (Regeringen, Norr vakar sina känslor, har norr nu genom talesmän ingripit?) 29 januari 2018. Hämtad 13 augusti 2018.
http://news.chosun.com/site/data/html_dir/2018/01/28/2018012801470.html.

Chosön Ilbo. "T'aegükki-wa uri sönsu-dül ttam, nunmur-i nambuk chöngch'i toguin-ga." (Är vår flagga och våra idrottares svett och tårar syd-nord politiska verktyg?) 15 januari 2018. Hämtad 13 augusti 2018.
http://news.chosun.com/site/data/html_dir/2018/01/14/2018011401561.html.

Chu, Hyöng-sik. "Kyönggi mot ttwi-nün saenggiji ank'enna... taep'yot'im sönsu-dul sangch'ö pat-ko sagi ttörochyö." (Kommer det bli lagkamrater som inte får spel?... Landslagsspelare tar skada och blir demoraliserade") *Chosön Ilbo*, 19 januari 2018. Hämtad 10 augusti 2018.
http://news.chosun.com/site/data/html_dir/2018/01/19/2018011900323.html.

Han'guk Ilbo. "Anti-N. Korea sentiment." 21 januari 2018. Hämtad 10 juli 2018.
http://www.koreatimes.co.kr/www/opinion/2018/01/137_242812.html.

Han'guk Ilbo. "History-making team." 22 februari 2018. Hämtad 10 juli 2018.
http://www.koreatimes.co.kr/www/opinion/2018/02/137_244628.html.

Han'györe. "Süp'och'ü-ro hana twaettön 17ilgan-üi 'P'yöngch'ang dürama'." (17 dagars 'Pyongchang drama' för de som blivit en genom sport) 25 februari 2018. Hämtad 13 augusti 2018.
<http://www.hani.co.kr/arti/opinion/editorial/833637.html>.

Hwang, Keum-bi, och Noh Ji-won. "We're here to bring about unification." *Han'györe*, 8 februari 2018. Hämtad 10 juli 2018. http://english.hani.co.kr/arti/english_edition/e_northkorea/831452.html.

Jonsson, Gabriel. "Peace-keeping in the Korean Peninsula: The Role of Commissions." Korea Institute for National Unification, 2009.

Jonsson, Gabriel. "What is the Significance of the 2018 PyeongChang Winter Olympics?." *Beyond the Horizon*, 15 mars 2018. Hämtad 13 juli 2018. <http://www.behorizon.org/2018-winter-olympics/>.

Jun, Hyun-suk, och Seok Nam-jun. "Pyeongchang olympics come to a close." *Chosön Ilbo*, 26 februari 2018. Hämtad 4 juli 2018. http://english.chosun.com/site/data/html_dir/2018/02/26/2018022600714.html.

Kang, Ho-ch'öl. "Chöngbu, pug-e yöja aisühak'i tanilt'im cheü." (Regeringen, förslaget om gemensamt hockeyslag med nord) *Chosön Ilbo*, 13 januari 2018. Hämtad 13 augusti 2018. http://news.chosun.com/site/data/html_dir/2018/01/13/2018011300076.html.

Kang, Ho-ch'öl. "Ollimpik kkum-e ch'öngch'un-ül tönjyön-nünde... kü kküm naeryönwaya hanayo." ("Jag kastade bort min ungdom för den olympiska drömmen... måste jag släppa den drömmen?") *Chosön Ilbo*, 16 januari 2018. Hämtad 13 augusti 2018. http://news.chosun.com/site/data/html_dir/2018/01/16/2018011600323.html.

Kim, Ch'ang-güm. "Pahü IOC wiwöngjang "P'yönanhan sigi-e pangbuk... Pukhan-gwa sigi choyul chung'." (IOK-medlem Bach: "Besöker Nordkorea vid lämplig tid...vi är mitt i tidsavstämningen) *Han'györe*, 1 februari 2018. Hämtad 4 juli 2018. http://www.hani.co.kr/arti/sports/sports_general/830384.html.

Kim, Ch'ang-güm, och Kim Söng-gwang. "Rak'örumsö ümak t'ül-go hamkke ch'um... tanilt'im '33il-üi ch'uök'." (De satte på musik och dansade tillsammans i omklädningsrummet.. Det gemensamma laget: 33 dagars minnen) *Han'györe*, 26 februari 2018. Hämtad 13 augusti 2018. http://www.hani.co.kr/arti/sports/sports_general/833789.html.

Kim, Myöng-ji och Kim Chae-wan. "'Süngp'ae anin kamdong-e kidae' nambuk aisühak'i tanilt'im üngwonjön." ("Ingen förväntat på vinst eller förlust utan på känslan" Innan vi hejar på det gemensamma syd-nord ishockeylaget) *No k'öt nyusü*, 4 februari 2018. Hämtad 13 augusti 2018. <http://www.nocutnews.co.kr/news/4918024>.

Lee, Min-hyung. "Joint ice hockey team turns young South Koreans hostile towards North." *Han'guk Ilbo*, 21 januari 2018. Hämtad 10 juli 2018. http://www.koreatimes.co.kr/www/nation/2018/01/113_242806.html.

Nam, Hyun-woo, "Photo showing NK coaches rooting for South's athlete touches Koreans." *Han'guk Ilbo*, 12 februari 2018. Hämtad 10 juli 2018. http://www.koreatimes.co.kr/www/sports/2018/02/600_244068.html.

NBC Sports. "North, South Korea sports diplomacy over the years." 4 juli 2017. Hämtad 30 juli 2018. <https://olympics.nbcsports.com/2017/07/04/korea-north-south-olympics-pyeongchang/>.

Nymark, Marianne. "The effect of sports diplomacy on inter-Korean relations." Kandidat uppsats, Stockholms Universitet, 2018.

Pak, Ch'an-jun. "[P'yöngch'ang] Mach'imnae mosüp tūrönaen tanilt'im, ch'öt kyönggi öttaenna?" ([Pyongchang] Hur var den första matchen för det gemensamma laget som sin slutliga form?) *Chosön Ilbo*, 4 februari 2018. Hämtad 13 augusti 2018. http://news.chosun.com/site/data/html_dir/2018/02/04/2018020401419.html.

Park, Chan-su. "Conservative labeling of "Pyongyang Olympics" is height of irony." *Han'györe*, 27 januari 2018. Hämtad 10 juli 2018. http://english.hani.co.kr/arti/english_edition/e_editorial/829658.html.

Pak, Chong-min. "Nambuk tanilt'im söngsa kanüngsöng↑ P'yöngch'ang tonggye ollimp'ik, 'p'yöngghwa ollimp'ik toena." (Troligheten att ett gemensam syd-nord lag lyckas bildas↑ blir Pyongchang-OS "Fredens OS"?) *Han'guk Ilbo*, 14 januari 2018. Hämtad 13 augusti 2018. <http://hankookilbo.com/v/897e70b193411fe262eb085b277e6afc>.

Pak, Pyöng-su. "Ollimpik tanilt'im ihu," (Efter det gemensamma olympiska laget) *Han'györe*, 21 januari 2018. Hämtad 13 augusti 2018. <http://www.hani.co.kr/arti/opinion/column/828710.html>.

Sin, Wön-ch'öl. "[Ollimp'ik] Yö aisühak'i tanilt'im ch'ujin-but'ö ch'oejongjön, 41il-üi kirok." ([OS] Det gemensamma damishockeylaget från början till slut, 41 dagars samanställning) *Spotv news*, 20 februari 2018. Hämtad 13 augusti 2018. <http://www.spotvnews.co.kr/?mod=news&act=articleView&idxno=194854>.

Smith, Nicola. "Kim Jong-un and Moon Jae-in commit to Korean 'peace regime' to end nuclear conflict at historic summit." *The Telegraph*, 27 april 2018. Hämtad 18 juli 2018. <https://www.telegraph.co.uk/news/2018/04/27/kim-jong-un-becomes-first-north-korean-leader-cross-south-65/>.

U, Ch'ung-wön. "[Yugu taön] 'Sunsuham' irhün tanilt'im, P'yöngch'ang-e ohiryö 'tok'." (Det gemensamma laget som istället för 'gift' glömde 'renhet') *Chosön Ilbo*, 13 januari 2018. Hämtad 13 augusti 2018. http://news.chosun.com/site/data/html_dir/2018/01/13/2018011300292.html.

Yun, Hüi-hun. "T'ongilbu "Yö aisühak'i tanilt'im uri-ga chean... haptong hullyön sör-ün sasil anya"?" (Ministeriet för återförening: "Vi föreslog det gemensamma damishockeylaget...den gemensamma tränings teorin stämmer inte.") *Chosön Ilbo*, 15 januari 2018. Hämtad 13 augusti 2018. http://news.chosun.com/site/data/html_dir/2018/01/15/2018011501206.html.